

CONFLICTHANTERING EN MEDIATION

Bijlage

Verwijzen naar mediation?

1. Is de kwestie geschikt voor mediation?

Als een of meer van onderstaande vragen met “ja” kan worden beantwoord, is doorverwijzen naar mediation zinvol:

- er spelen in wezen meer conflicten dan die, welke in een procedure kunnen worden voorgelegd aan de rechter
- er is belang bij vertrouwelijke behandeling opdat echt “de onderste steen boven kan komen”
- er zijn (wellicht) meer partijen bij conflict betrokken
- een duurzame oplossing is noodzakelijk
- de oplossing kan veel sneller worden gerealiseerd dan door middel van procedures en de rechter
- een andere uitkomst is wenselijk dan met een rechterlijke uitspraak mogelijk is
- de échte belangen van partijen vallen buiten het juridisch kader
- het voortbestaan van de relatie is belangrijk
- er sprake is van een gemeenschappelijk toekomstig belang.

Soms kan het uit opportuniteitsoverwegingen echter dienstig zijn om de kwestie wél langs de juridische weg te behandelen. Dat is bijvoorbeeld het geval als:

- een openbare uitspraak gewenst is
- er een zuiver juridische kwestie speelt
- het gaat om een strafrechtelijke aangelegenheid.

2. Zijn de betrokken partijen geschikt voor mediation?

Het heeft alleen maar zin om aan mediation te beginnen als er voldoende onderhandelingsbereidheid en onderhandelingsruimte bestaat. Bij partijen moet dus worden nagegaan of zij bereid en in staat zijn tot mediation. Het is verstandig om een informatiebrochure over mediation beschikbaar te hebben om deze aan partijen te kunnen toezenden.

Contra-indicaties voor mediation zijn:

- er is te grote machtsongelijkheid tussen partijen
- partijen hebben een culturele achtergrond waarbinnen mediation niet past
- partijen hebben een negatieve ervaring opgedaan met een eerdere mediation
- er is onvoldoende mandaat
- partijen zijn psychisch of fysiek niet in staat tot mediation
- er ontbreekt onderhandelingsbereidheid
- partijen zijn niet in staat vechtmiddel los te laten.

3. Hoever is het conflict geëscaleerd?

Het is de taak van de doorverwijzer om te onderzoeken of partijen de bereidheid hebben om samen met elkaar aan de mediationtafel te verschijnen en om écht naar elkaar te luisteren. En om, onder begeleiding van een mediator, met elkaar naar oplossingen te zoeken. Dat onderzoek zou kunnen plaatsvinden in een apart gesprek met elk van de partijen voorafgaand aan een eerste gezamenlijke bijeenkomst.

Als echter blijkt dat partijen in een zodanige vijandige en onverzoenlijke houding ten opzichte van elkaar staan, dat zij er eigenlijk alleen nog maar op uit zijn om elkaar te vernietigen, zal men niet geneigd zijn om in mediation samen te werken aan het vinden van een oplossing voor het geschil. In dat geval kan hooguit pendeldiplomatie (een vorm van bemiddeling waarbij met elk van de partijen aparte gesprekken worden gevoerd en waarbij de bemiddelaar zich actief met het vinden van een mogelijke oplossing bemoeit) nog uitkomst bieden.